

ISSN 2521-1366 (Online), ISSN 2415-802X (Print)

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах
наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства**

Випуск 19

Засновано у 2003 році

Рівне – 2019

ББК 71.0

А 43

УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. Вип. 19 / За ред. проф. В. Г. Виткалова. Рівне: РДГУ, 2019. 147 с.

Головний редактор:

Виткалов С. В. – доктор культурології, професор кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ

Редакційна колегія:

- Волков С.М.** – доктор культурології, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту культурології НАМУ
- Виткалов С.В.** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ (заступник головного редактора, відповідальний секретар)
- Випих-Гавронська А.** – доктор мистецтвознавства (габілітований), професор, проректор відділу розвитку Академії ім. Я. Длугоша (Польща)
- Петрова І.В.** – доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурно-дозвілєвої діяльності КНУКіМ
- Єфіменко А.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор Українського Вільного університету (Мюнхен, Німеччина)
- Пелех Ю.В.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор із науково-педагогічної та навчально-методичної роботи РДГУ
- Потапчук Т.В.** – доктор педагогічних наук, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу РДГУ
- Круль П.Ф.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри теорії та історії виконавського мистецтва ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»
- Кушнарєнко Н.М.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор із наукової роботи ХДАК
- Постоловський Р.М.** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ
- Сабадаш Ю.С.** – доктор культурології, професор кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету
- Стоколос Н.Г.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства і теології Національного університету „Острозька академія”
- Костюк Л.К.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ, керівник СНТ «Афіна»
- Швецова-Водка Г.М.** – доктор історичних наук, професор кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи РДГУ
- Яремко-Супрун Н.О.** – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичного фольклору РДГУ

Рецензент:

Гончарова О.М. – доктор культурології, професор Київського національного університету культури і мистецтв

Науковий редактор і упорядник випуску – **проф. Виткалов В.Г.**

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, FRANCE):
ISSN 2521-1366 (Online), ISSN 2415-802X (Print)

Видання індексується Index Copernicus, Google Scholar (Польща), РИНЦ (РФ), «Cosmos» (США) та «Research Gate» (Німеччина)

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 29.11.2019 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2019

The aim of this article is to study the problem aesthetic evaluation of the acoustics of concert halls based on the properties of the perception of musical material by the human hearing system using information technologies.

Research methodology. The article uses the methods of aesthetic and acoustic evaluation of sounding music in concert halls. The results of the aesthetic evaluation performed according to the criteria of the established sample are compared with the objective acoustic parameters of the concert halls.

Results. The acoustics of concert halls evaluated according to certain parameters, which are divided into objective and subjective. Objective parameters are based on the laws of acoustics (including room acoustics), and subjective ones are based on the psychoacoustic laws of human sound perception. One of the basic objective parameters for assessing the acoustic properties of concert halls is the reverberation time (RT), early decay time (EDT), bass ratio (BR), transparency, or high frequency ratio (Br), early/reverberant sound energy ratio ($C_{80(3)}$), two strength factors (GL, GM) and interaural cross-correlation coefficient ($IACC_{E3}$). The aesthetic evaluation of the acoustic properties of concert halls is based on subjective criteria. Since only objective parameters were insufficient, for a full description of the quality of sound, a subjective evaluation based on the criteria of the sample was used. Moreover, objective parameters and subjective evaluation are correlated with each other. Subjective criteria were chosen for this aesthetic evaluation: spatial impression, width, timbre, musical intelligibility, loudness.

One method of determining the values of the subjective criteria offered is the method of scoring the performance of a piece of music, which is auditioned by a panel of experts in a concert hall. The results obtained by independent experts are processed and on this basis an integrated indicator of the suitability of a concert hall for classical music sounding is presented. The evaluation of the sound of a musical work is carried out by the method of independent listening by the 21st expert, where everyone uses the set scale. In our case: excellent, very good, good, mediocre and bad.

If the result of the calculation corresponds to the recommended value, the concert hall meets the requirements for the performance of classical music.

Novelty. In an article for the first time carried out the assessment of sound music in the concert hall by scientific studies of the phenomenon of the subjective perception of the musical material using computer technology.

Practical significance. The main provisions and conclusions of the article can be used in scientific and practical activities in determining the acoustic properties of concert halls, as well as their correction.

Key words: objective parameters, subjective evaluation, evaluation criteria, acoustics of concert halls, correlation, concert hall, orchestra, neural network, Heaviside function.

Надійшла до редакції 25.10.2019 р.

УДК 437.2.11

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ НА РІВНЕНЩИНІ

Єфимець Людмила – здобувач вищої освіти II (магістерського) рівня спеціальності 034 «Культурологія», Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне;
Костюк Лариса Кіндратівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології і музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID. 0000-0003-0501-9977
Larysa.kostiuk@gmail.com

Розглянутий туризм як одна із сучасних форм «культурної практики», в основу якої покладено діалог культур. Водночас, умовою розвитку культурного туризму є історичний та культурний потенціал краю (регіону). Проблеми розвитку туристичної сфери Рівненщини розглянуті крізь призму причинно-наслідкових зв'язків, що дало можливість виокремити базові причини існуючих проблем.

Здійснена спроба розробки пропозицій щодо усунення базових причин, що призвели до виникнення тієї чи іншої проблеми у сфері культурного туризму Рівненщини. Запропоновано ряд покрокових дій для активізації туристичного краєзнавства загалом.

Ключові слова: туризм, культурний туризм, етно-туризм, проблеми туристичної сфери, інноваційні проекти у туризмі, Рівненщина.

Актуальність проблеми. Тема туризму в культурології належить до актуальних проблем розвитку культури XXI ст. Адже туризм є одним із найважливіших імпульсів сучасного розвитку практично усіх складових культури. Він стимулює пошук та залучення до активного споживчого обігу маловідомих граней національної, історичної, мистецької та інших культурних своєрідностей, збагачуючи тим самим культурний потенціал подорожуючих, забезпечуючи розвиток туристичної індустрії загалом.

Глобалізаційні процеси, що отримали неабияке прискорення в останньому десятилітті XX ст. й тривають донині, впливають на формування нової «культурної практики», в основу якої покладено діалог культур, що здійснюється за допомогою туризму. Туризм сьогодні є невід'ємним сегментом культури, що розвивається у різних напрямках, таких як – демонстрація культурних досягнень (у мистецтві, спорті,

архітектурі тощо), напрям розвитку й формування особистостей, адаптованих до життя у сучасному, глобалізованому суспільстві.

Водночас, туризм ХХІ ст. є однією з найбільш цікавих сучасних форм дозвілля, що позитивно впливає на розширення загальних знань і, зокрема, культурної ерудиції людини. Адже, у процесі реалізації такої дозвіллевої форми, «відбувається знайомство» подорожуючого з традиціями, способом життя, культурною спадщиною та актуальною культурою різних етнічних груп (етносів).

Основною умовою розвитку культурного туризму є історичний і культурний потенціал регіону (краю), рівень організації доступу та рівень розвитку туристичної інфраструктури. До числа об'єктів культурного туризму входять: культурно-історична спадщина (історичні території, архітектурні споруди та комплекси, зони археологічних розкопок, художні та історичні музеї, народні промисли, побутові обряди, події – свята, виступи митців та мистецьких колективів), та актуальна культура сьогодення (переважно художня, але так само і спосіб життя населення: кухня, костюм, особливості гостинності та ін.).

Мета статті: визначити проблеми та окреслити перспективні напрями розвитку культурного туризму на Рівненщині.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Регіональні аспекти розвитку туризму на Рівненщині стали предметом наукових розвідок Я. Гаврилової, В. Постернака (досліджували проблеми організації туристичної активності населення краю); О. Базана, О. Головка, О. Верцехи, С. Виткалова [1], А. Прищепи [3], О. Сороки, Н. Столяр, О. Якимчук (вивчали питання зеленого туризму Рівненщини); Я. Мельника, Л. Поперецької, О. Сименович, О. Токар, О. Яроменко (розглядали регіональну базу історико-культурної спадщини та її роль у розвитку туризму краю); О. Брежицької, З. Буднік, І. Зелеського, І. Зубкович, О. Конарівської, М. Клименко, Д. Климок, Ю. Кушнірук, В. Мартинюк, В. Мержук, А. Романів, О. Романів, Д. Семенюк, О. Сороки [5], І. Статник, В. Степанчук, В. Тресковець, О. Яроменко [5] (вивчали рекреаційний, історико-культурний потенціал краю, а також торкалися проблем і перспектив розвитку туризму Рівненщини).

Досліджуючи питання туристичної привабливості краю, нами вивчено результати наукових розвідок дослідників як місцевого туризму, так і туристичної індустрії на загальнодержавному рівні. Ця інформація, у поєднанні з результатами польових досліджень (опитувань та інтерв'ю місцевих жителів й працівників установ сфери культури), стали підставою формування переліку базових проблем розвитку туристичної сфери Рівненщини. Розглядаючи існуючі проблеми крізь призму причинно-наслідкових зв'язків, нами виокремлено базові причини, що призвели до виникнення тієї чи іншої проблеми, що існує сьогодні. До основних проблем туристичної сфери краю слід віднести:

- нерівномірний розвиток внутрішнього туристичного ринку (першопричиною є відсутність комплексного вивчення споживацьких запитів потенційних туристів, а відтак надання туристичних послуг під гаслом «ось усе, що в нас є...»);
- проблема транспортної складової (першопричиною є відсутність результативного плану розвитку туристичної сфери регіону та її поєднання з плановим розвитком інфраструктури країни);
- неефективна система просування туристичного продукту на ринок (першопричина – відсутність фахівців й позитивного досвіду просування культурних та туристичних продуктів на ринок, а також відсутність державної фінансової підтримки розвитку туризму на початковому етапі впровадження туристичного продукту на ринок);
- низький ступінь упровадження інноваційних технологій (першопричиною є низький рівень зацікавленості органів державної влади на місцевому рівні у розвитку туристичного потенціалу краю й фінансування інноваційних проєктів його розвитку).

Враховуючи вищезазначене, на нашу думку, усунення першопричини і є шляхом вирішення проблеми. Тому, на рівні регіональних управлінь з туризму, слід зробити ряд покрокових дій для активізації туристичного краєзнавства, а саме:

- розробити план конкретних дій щодо розвитку туристичного краєзнавства на Рівненщині;
- створити робочу групу щодо вивчення споживацьких запитів потенційних туристів;
- розробити унікальні проєкти культурних продуктів для туристичної сфери, які б стали «туристичної візитівкою» краю й сприяли б активізації масового краєзнавчо-туристичного руху;
- сформувати робочу групу для здійснення аналізу туристично-рекреаційних ресурсів Рівненщини й формування «унікального туристичного продукту». Проте слід зважати на те, що саме ресурси визначають вид туризму регіону (краєзнавчого туризму), а відтак мають прямий вплив на специфіку його інфраструктури. В свою чергу – вид туристичної діяльності впливає й визначає ефективну систему комунікації, спектр послуг та товарів, що супроводжують або входять до складу туристичного продукту;

- розробити проекти програм розвитку туристичного краєзнавства за напрямками: історичний, географічний, екологічний та етнографічний;
- створити привабливий, з точки зору туризму, «образ» краю в цілому та міста Рівне зокрема.

У той же час слід враховувати той факт, що конкурувати з туристичним обслуговуванням, до якого входить уся туристична інфраструктура (готелі, заклади громадського харчування, стан доріг й місця парковок автотранспорту тощо), Рівненщина сьогодні не може. Тому слід обрати такий туристичний напрям, у якому туристична інфраструктура й комфортабельні умови відіграють «другорядну роль». Таким напрямом, на нашу думку є етно– та культурно-історичний туризм.

Як зазначалося, Рівненщина – край із значним туристично-рекреаційним та етнокультурним потенціалом, до якого у першу чергу слід віднести етнографічні й історико-культурні ресурси. Саме завдячуючи «наявності» цих ресурсів, одним із пріоритетних напрямів розвитку туризму слід визнати саме культурний туризм, що проявляється у культурно-пізнавальному, культурно-історичному та етнографічному підвидах [1].

У ХХІ ст. у багатьох районах краю збережена самотутня етнокультурна спадщина, яка наочно демонструє елементи побутової культури різних етносів – корінного населення Рівненщини.

Значною перевагою Рівненщини, у порівнянні з іншими областями країни, є наявність та успішне функціонування етнографічного музею-скансен у м. Сарни. Музей заснований у 1974 р. як районний краєзнавчий музей, а через п'ятнадцять років – у 1989 р. перепрофільований в історико-етнографічний. Сьогодні на відкритому майданчику музею представлені архітектурні споруди Волинського Полісся: садиба селянина середнього статку, хатина селянина-бідняка, кузня, вітряний млин кінця ХІХ ст., каплиця ХVІІІ ст. поблизу якої – символічний цвинтар із каменярьськими пам'ятниками. «Родзинкою» музею є колекція старовинного автентичного одягу, предметів побуту, матеріалів, які розповідають про промисли та ремесла поліського краю: вироби гончарства, бондарства, лозоплетіння, різьби по дереву [4].

Окремо слід зазначити унікальний експонат, що віднедавна увійшов до нематеріальної культурної спадщини краю – автентичний поліський серпанковий костюм (сорочка). Технологія виготовлення напівпрозорого «серпанкового полотна», із спеціального сорту льону, що вимагає високої майстерності ткалі, збережене й донині. Усі атрибути технологічного циклу також присутні серед експонатів музею. Зусиллями працівників Сарненського історико-етнографічного музею, реліквії минулого доступні сьогодні та збережені як «генетичний код» для майбутніх поколінь.

Слід зазначити, що досвід сарненчан у справі збереження й примноження матеріальної та нематеріальної культурної спадщини, може бути використаний і у інших районах Рівненщини – Радивилівському, Володимирецькому, Березнівському та ін. Саме ця ідея – ідея відтворення у невеликому, спеціально облаштованому просторі, приміром музеї-скансені, життєдіяльності краян ХVІІ–ХІХ ст. є основою розвитку місцевого етнотуризму. Адже, саме на базі етнографічних музеїв або етно-колиб, формується основна маса етно-турів як для вітчизняних, так і закордонних туристів. До прикладу, головними об'єктами культурного туризму сусідньої Польщі, є численні етнографічні музеї та парки. І саме ці об'єкти становлять основу організації етнотурів. Використовуючи досвід розвитку туристичної індустрії європейських країн, зокрема Польщі, місцевим чиновникам сфери культури необхідно розширити географію та збільшити кількість етно-музеїв на Рівненщині та, водночас, проводити вдалу маркетингову й фінансову політику розвитку місцевого туризму. Адже, на початковому етапі необхідно фінансово підтримувати культурні проекти, спрямовані на перспективний розвиток туризму у майбутньому.

Однією з активних форм залучення іноземних та вітчизняних туристів до української етнічної культури є організація і проведення фольклорних свят та етнофестивалів. До програми таких заходів, як правило, входить одне або декілька анімаційних дійств – приміром, поліське весілля або заручини тощо. На теренах краю таких фольклорних дійств щороку проводиться понад 10 (приміром, фестиваль «Новомалинська Любава» у с. Новомалин Острозького р-ну; «Зелене Купало у літо упало» у м. Корець; етно-фестиваль «Козацький гарт» у с. Пляшева Радивилівського р-ну; фольклорний фестиваль «З народної криниці» у м. Дубно; Міжнародний дитячий фестиваль «Котилася торба» у м. Дубно; фестиваль колядок «Різдвяна зірка» у с. Грушвиця; фестиваль народного мистецтва «Великодня вруна» у м. Володимирець; фольклорний фестиваль «Коляда», етнічний фестиваль «Лірницька Покрова у Рівному», Фестиваль традиційної козацької культури «Покровський Вітер», Міський фестиваль вуличних вертепів та вуличних музик «Нова радість стала», традиційної козацької культури «Курган Леля» в обласному центрі та ін. [2]), хоча усі вони мають спільну мету – підтримати й популяризувати надбання української культури, оскільки входять до числа тих заходів, що становлять основу подієвого туризму краю. Відтак, зусиллями працівників управлінь (обласного й

міського) культури та громадських активістів й організаторів фольклорних фестивалів, необхідно створити етно-фестивали, спрямовані на популяризацію Рівненщини як туристичного об'єкту.

Активізація етно-туризму на теренах краю сприятиме:

- зміні парадигми національної краєзнавчої освіти, у якій основну роль відіграватиме активна позиція туриста у пізнанні рідної землі та культури пращурів;
- активізації масового краєзнавчого руху;
- збереженню й відтворенню традиційної етнокультури регіону та української нації;
- популяризації об'єктів історичної пам'яті народу та об'єктів, що становлять фонд матеріальної та нематеріальної спадщини краю;
- розробці туристично-краєзнавчих кадастрів Рівненщини;
- формуванню засобами мас-медіа привабливого туристичного іміджу Рівненщини з багатоміліонною історією й культурною спадщиною;
- подальшому інфраструктурному облаштуванню мережі краєзнавчих стежок й тур-маршрутів, а згодом і створення краєзнавчого каталогу Рівненщини.

На рівні із впровадженням інноваційних проєктів, пов'язаних із розвитком етно-напряму у туризмі, слід розробити ряд історико-культурних турів (маршрутів), пов'язаних із перебуванням на Рівненській землі відомих постатей вітчизняної та світової культури. На нашу думку, «золотими літерами в історію місцевого краєзнавства» вписаний період перебування на Рівненщині І. Федорова, Герасима та Мелетія Смогрицьких, Северина і Деміана Наливайків, Г. Сковороди, І. Вишневецького, Т. Шевченка, П. Куліша, О. Купріна, М. Костомарова, Т. Бульби-Боровця та ін. Саме тому особливими туристичними маршрутами краю можуть стати місця, де у різні історичні періоди перебували видатні постаті вітчизняної та світової культури. Приміром, гетьман Б. Хмельницький (с. Крилів), полковник М. Кривонос (с. Варковичі), письменник й художник Т. Шевченка (села Верба та Підлужжя), письменник М. Коцюбинський (с. Верба), письменник доби «Розстріляного Відродження» В. Поліщук (с. Мирогоща), письменник та громадський діяч У. Самчука (с. Молодаво Друге), письменник О. де Бальзак (який перебував проїздом у с. Верхівня, нині Ружин Житомирської обл., під час відвідин графині Е. Ганської), російський письменник О. Купрін (у відрядженні як кореспондента київських газет), польського письменника А. Мальчевський (с. Княгинин), російські імператори династії Романових – Олександр III (с. Тараканів) та Миколи II (м. Рівне).

Розвиваючи цей напрям, не варто забувати і про інтелектуальну сторону процесу становлення культурного туризму, його освітнього і виховного потенціалу. Пізнання, інтерес до іншої, невідомої культури – основний мотив подорожі туристів. За допомогою культурного туризму можна у легкій та ненав'язливій формі ознайомити туриста з особливістю культури краю, що в подальшому сприятиме підвищенню освітнього рівня особистості (туриста) та конкретних соціальних (туристичних) груп.

Не слід забувати про те, що основою для формування і просування продукту культурного туризму в соціальному середовищі є взаємини між туристичними фірмами і установами культури, а також про їх ефективну взаємодію, яка є взаємодоповнюючою та взаємопов'язаною, та у разі успішного співробітництва, приносить користь обом сторонам. Однак у даний момент (на теренах Рівненщини) взаємини цих установ є малоефективними, тому що, на наш погляд, існують проблеми організаційно інформаційного забезпечення їх взаємодії. Результатом такої пасивності є недостатня затребуваність багатьох середніх і малих установ культури, через відсутність інформації про них, як у посередників між сферою культури і туристичними фірмами, так і у самих потенційних відвідувачів (туристів). Можливо саме тому, значна частина культурної спадщини залишається незатребуваною.

На сьогодні назріла необхідність у розробці методично вибудованого механізму взаємодії установ сфери культури і туризму, що дозволяє розвивати можливості діяльності закладів культури на ринку туристичного продукту та у повному обсязі реалізувати їх просвітницький і освітній потенціал. Даний механізм повинен забезпечити вихід малих та середніх установ культури на так званого «масового споживача» і розширити їх активну аудиторію.

У той же час, для створення диференційованого і якісного туристичного продукту, перш за все, необхідна інформація про потреби, інтереси та очікування потенційних споживачів, особливості товарної пропозиції, кон'юнктури. Дослідження, спрямовані на отримання подібного роду інформації, віднедавня стали проводитися в Україні. Однак результати цих досліджень не мали цілеспрямованих стратегічних наслідків для установ культури та поки що не стали надбанням громадськості й установ сфери культури.

Отже, основними проблемами туристичної сфери краю є відсутність туристичної інфраструктури, неефективна система просування туристичного продукту на ринок та низький ступінь впровадження інноваційних технологій. Враховуючи можливості (організаційні й фінансові у першу чергу), найбільш оптимальним, і урахуванням наявної туристичної інфраструктури краю є розвиток культурного туризму, а

саме етно-туризму. З цією метою необхідно створити робочу групу щодо вивчення споживацьких запитів потенційних туристів та аналізу туристично-рекреаційних ресурсів Рівненщини й формування «унікального туристичного продукту», а також розробити план конкретних дій щодо розвитку туристичного краєзнавства на Рівненщині.

Найбільш перспективними шляхами розвитку етно-туризму краю є створення етнографічних музеїв, етно-колиб, музеїв-скансенів та проведення на їх базі унікальних етнофестивалів. Цей шлях розвитку етнотуризму впроваджений у більшості країн Західної Європи та з наявного досвіду підтверджує, що саме державна підтримка створення етно-музеїв, становить основу розвитку місцевого туризму у XXI ст.

Список використаної літератури

1. Виткалов С. В. Рівненщина: культурно-мистецький потенціал в парадигмах сучасності: монографія. Рівне: ППДМ, 2012. 416 с.
2. Офіційний веб-сайт Управління культури і туризму виконавчого комітету Рівненської міської ради. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://cultura-city.rv.ua/>.
3. Прищепя А. М., Брежницька О. А., Сорока О. Екотуристичні ресурси агросфери зони впливу м. Рівне. *Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* Рівне: НУВГП, 2018. С.129–134.
4. Рівненський туристичний Інтернет портал «Рівненщина туристична» Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.tourism.rv.ua/>
5. Ярошенко О. В., Токар О. І. Аналіз сакрально-туристичного потенціалу Рівненщини на прикладі монастирських комплексів. *Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали між нар. наук.-практ. конф.* Рівне: НУВГП, 2018. С.184–189.

References

1. Vitkalov S. V. Rivnenshina: kulturno-misteckij potencial v paradigmah suchasnosti: monografiya. Rivne: PPDМ, 2012. 416 s.
2. Ofitsijnij veb-sajt Upravlinnya kulturi i turizmu vikonavchogo komitetu Rivnenskoyi miskoyi radi. Elektronnij resurs. Rezhim dostupu: <http://cultura-city.rv.ua/>.
3. Prishepa A. M., Brezhnicka O. A., Soroka O. Ekoturistichni resursi agrosferi zoni vplivu mista Rivne. Turizm: nauka, osvita, praktika. Materiali mizhnarodnyi naukovopraktichnoyi konferenciyi. Rivne: NUVGP, 2018. S. 129–134.
4. Rivnenskij turistichnij Internet portal «Rivnenshina turistichna» Elektronnij resurs. Rezhim dostupu: <http://www.tourism.rv.ua/>
5. Yaromenko O. V., Tokar O. I. Analiz sakralno-turistichnogo potencialu Rivnenshini na prikladi monastirskih kompleksiv. Turizm: nauka, osvita, praktika. Materiali mizhnarodnyi naukovopraktichnoyi konferenciyi. Rivne: NUVGP, 2018. S.184–189.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМА НА РИВНЕНЩИНЕ

Ефимец Людмила – соискатель высшего образования II (магистерского) уровня специальности 034 «Культурология», Ривненский государственный гуманитарный университет, г. Ривне;
Костиук Лариса – кандидат исторических наук, доцент кафедры культурологии и музееведения, Ривненский государственный гуманитарный университет, г. Ривне

Рассмотрен туризм как одна из современных форм «культурной практики», в основу которой положен диалог культур. В то же время, условием развития культурного туризма является исторический и культурный потенциал края (региона).

Проблемы развития туристической сферы Ривненщины рассмотрено сквозь призму причинно-следственных связей, что позволило выделить базовые причины существующих проблем.

Предпринята попытка разработки предложений по устранению базовых причин, которые привели к возникновению той или иной проблемы в сфере культурного туризма Ривненской области. Предложен ряд пошаговых действий для активизации туристического краеведения в целом.

Ключевые слова: туризм, культурный туризм, этно-туризм, проблемы туристической сферы, инновационные проекты в туризме, Ривненщина.

PROBLEMS AND PROSPECTS OF CULTURAL TOURISM DEVELOPMENT OF THE RIVNENSHHYNA

Yefymets Liudmyla – Masters of the second year of the specialty 034 «Culturology», Rivne State Humanitarian University;
Kostiuk Larisa – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor Rivne State University for the Humanities, Rivne

The article deals with tourism as one of the modern forms of «cultural practice», which is based on the dialogue of cultures. At the same time, the condition for the development of cultural tourism is the historical and cultural potential of the region.

The problems of development of the tourist area of the Rivnenshhyna were examined through the prism of cause and effect, which made it possible to identify the root causes of the existing problems.

An attempt has been made to develop proposals to eliminate the underlying causes that have led to one or another problem in the field of cultural tourism of the Rivnenshhyna. A number of step-by-step actions are proposed to enhance tourism in general.

Key words: tourism, cultural tourism, ethno-tourism, problems of tourism sphere, innovative projects in tourism, the Rivnenshhyna.

UDC 437.2.11

PROBLEMS AND PROSPECTS OF CULTURAL TOURISM DEVELOPMENT OF THE RIVNENSHHYNA

Yefymets Liudmyla – Masters of the second year of the specialty «Culturology»
Rivne State Humanitarian University;

Kostiuk Larisa – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor
Rivne State University for the Humanities, Rivne

The aim. Identify problems and outline perspective directions for cultural tourism development of the Rivnenshhyna.

Research methodology. In the course of the research, theoretical, comparative and analytical methods as well as induction method were used.

Results. The article deals with tourism as one of the modern forms of «cultural practice», which is based on the dialogue of cultures. At the same time, the condition for the development of cultural tourism is the historical and cultural potential of the region.

The problems of development of the tourist area of the Rivnenshhyna were examined through the prism of cause and effect, which made it possible to identify the root causes of the existing problems.

An attempt has been made to develop proposals to eliminate the underlying causes that have led to one or another problem in the field of cultural tourism of the Rivnenshhyna. A number of step-by-step actions are proposed to enhance tourism in general.

Novelty. The novelty of the study is to identify a promising path for the development of cultural tourism of the Rivnenshhyna and to develop concrete proposals for improving the tourism sphere of the region as a whole.

The practical significance. The results of the study give an opportunity to stimulate further scientific exploration in the concepts of national cultural studies and tourism, and presented factual material and conclusions, can serve as a basis for research and teaching, in the development and teaching of specialized courses in cultural studies, practice and culture.

Key words: tourism, cultural tourism, ethno-tourism, problems of tourism sphere, innovative projects in tourism, the Rivnenshhyna.

Надійшла до редакції 2.11.2019 р.

УДК 379.82.159

СУЧАСНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОГО ДОЗВІЛЛЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ: ДОСВІД РОКИТНІВЩИНИ

Виткалов Володимир Григорович – кандидат педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри культурології та музеєзнавства,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
<http://orcid.org/0000-0003-0625-8822>
volodumur_vitkalov@ukr.net;

Вежичанин Марія Сергіївна – здобувач в/о I (бакалаврського) ступеня спеціальності 034
«Культурологія», Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
<https://orcid.org/0000-0003-4534-175X>
mariaveguchanin@gmail.com

Аналізується проблемний ряд в організації культурно-дозвілєвої діяльності в одному з типових районів Західного Полісся – Рокитнівщині, що на Рівненщині. Виявляється ефективність наявних форм культурної діяльності та перспективи концентрації зусиль, можливих лише у процесі формування об'єднаних територіальних громад. Наголошується на важливості акцентування уваги в процесі організації подібних видів діяльності на народознавчу складову, як найбільш привабливий сегмент у практиці роботи з сільським населенням. Підкреслюється роль об'єднання зусиль фахівців, наявних у кожному окремому закладі культури у цій діяльності.

Ключові слова: об'єднана територіальна громада, культурно-дозвілєва діяльність, молодь, ініціатива.

ЗМІСТ

<i>Постоловський Р. М.</i> Вітальне слово	3
<i>Виткалов С. В., Виткалов В. Г.</i> Організаційно-культурні процеси в Україні в умовах зміни усталених стереотипів	4
 Розділ I. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА РЕТРОСПЕКТИВА ЛЮДСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ 	
<i>Романенко О.</i> The democratic transformation as a value in the postcommunist countries	8
 Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 	
<i>Киндратюк Б. Д.</i> Теоретико-методическое обеспечение преподавания музыкальной педагогики: междисциплинарный аспект	14
<i>Дециньська Д.</i> Гра як основа дитячого дозвілля	18
 Розділ III. ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ 	
<i>Бондарчук Я. В.</i> Зооморфні образи бінарної та триярусної структури всесвіту в мистецтві палеоліту	25
<i>Шевцова І. М.</i> Соціальна сутність етнічного хореографічного мистецтва Закарпаття	33
<i>Німилович О. М.</i> Опера-казка «Лісова школа» (Лібрето Т. Савчинської-Латик) у творчості видатної композиторки сучасності Богдани Фільц	38
<i>Візула В. І.</i> Закарпатська народна пісня в творчості М. Попенка	43
<i>Кузьменко Т. Г.</i> Культурна глобалізація та її вплив на сучасне Українське мистецтво	48
<i>Пащинська В. А., Казначеева Л. М.</i> До питання діяльності дитячих вокальних фольклорних ансамблів м. Рівне	54
<i>Полюга В. В., Олач Ю. І.</i> Музичні колективи Самбірщини в соціокультурному просторі сьогодення	59
<i>Щербій С.</i> Елеонора Виноградова – диригент, педагог, засновник першого професійного хору хлопчиків України	64
<i>Мазур Н. А.</i> До питання про новаторство у концертних баянних транскрипціях Івана Яшкевича	69
<i>Ковальчук М. О.</i> Мистецтво майбутнього в контексті науково-технічного прогресу (за творчістю Юрія Мусатова)	74
<i>Каташинська А. С.</i> Касян Євченко – майстер із вдосконалення та популяризації українських народних інструментів	78
<i>Славуца І. Й.</i> Культурно-мистецький потенціал Збаражчини у питаннях підвищення духовності місцевого населення	84

<i>Крупіч К. В.</i> Культурно-дозвілєва діяльність Костопільського районного будинку культури	89
<i>Войтович О. О., Гісовський В. Б.</i> Естетична оцінка акустичних властивостей концертної зали на базі парадигми нейронних мереж	94
<i>Єфимець Л., Костюк Л. К.</i> Проблеми і перспективи розвитку культурного туризму на Рівненщині	100
<i>Виткалов В. Г., Вежичанин М. С.</i> Сучасні форми організації молодіжного дозвілля на регіональному рівні : досвід Рокитнівщини	105

Розділ IV. КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ПАРАДИГМА УКРАЇНИ В РОЗМАЇТТІ ВИЯВІВ

<i>Яцула Т. В.</i> Підготовка майбутніх учителів до організації дозвілля школярів	111
<i>Самохвалова А. І., Онищенко Н. Г.</i> Актуальність екологічної освіти у вищих навчальних закладах	115
<i>Сторонська Н. З.</i> Дрогобицька музично-педагогічна школа в контексті академічного сьогодення	119
<i>Лобан Т. Й., Волошина Л. П.</i> Методичні аспекти уроку з дисципліни «Теорія та методика викладання джаз-модерн танцю»	126
<i>Волошина Л. П., Лобан Т. Й.</i> Адажіо як засіб формування виконавських здібностей хореографа у вищій школі	132
<i>Легка І. П., Гордєєва О. Ю.</i> Хореографічний колектив як соціокультурний чинник формування та розвитку творчих здібностей особистості	137

CONTENTS

<i>Postolovskiy R.</i> Congratulatory word	3
<i>Vytkalov S.V., Vytkalov V.G.</i> Organizational and cultural processes in Ukraine in the conditions of change of established stereotypes	4

Part I. HISTORICAL AND CULTURAL RETROSPECTIVE OF HUMAN CREATIVITY

<i>Романенко О.</i> Демократична трансформація як цінність у посткомуністичних країнах	8
--	---

Part II. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECT OF CULTURAL ACTIVITY

<i>Kindratiuk B.</i> Theoretical and methodological support of teaching music pedagogy: interdisciplinary aspect	14
<i>Deschynska D.</i> The game as the basis of children`s leisure s	18

Part III. PEDAGOGICAL PROBLEMS OF MODERN HIGH SCHOOL

<i>Bondarchuk Y.</i> Zoomorphic images of the binary and three-tier structure of the universe in paleolithic art	25
<i>Shevtsova I.</i> The social essence of the ethnic choreographic art of Transcarpatian region	33
<i>Nimylovych O.</i> Fairy tale opera entitled the Sylvan school with A libretto by Teodora Savchynska- viewed Latyk in the context of the creative heritage of Bohdana Filts, a prominent composer of our days	38
<i>Vigula V.</i> Transcarpathian folk song in the work of Nikolai Popenko	43
<i>Kusmenko T.</i> Cultural globalization and its influence on modern Ukrainian art	48
<i>Pashynska V., Kaznacheieva L.</i> To question of the activities of children's vocal folklore ansambles of Rivne	54
<i>Poliuha V., Olach Y.</i> Music collectives of Sambir region in the socio-cultural space of the present	59
<i>Shcherbii S.</i> Eleonora Vynogradova – conductor, teacher, founder of the first professional choir of boys of Ukraine	64
<i>Mazur N.</i> To the question of innovation in concert Accordion transcriptions of Ivan Yashkevych	69
<i>Kovalchuk M.</i> The art of the future in the context of scientific and technical progress (by the works of Yuri Musatov)	74
<i>Katashynska A.</i> Kassian Yevchenko is a master of improving and popularizing Ukrainian folk instruments	78
<i>Slavuta I.</i> Cultural and art cultural potential in questions on increasing the Spiriuality of local population	84

<i>Krupich K.</i> Cultural-leisure activity Kostopilskogo district house of culture	89
<i>Voitovych A., Gisoivskiy V.</i> Aesthetic evaluation of the acoustic properties of a concert hall based on the neural network paradigm	94
<i>Yefymets L., Kostiuk L.</i> Problems and prospects of cultural tourism development of the Rivnensshyna ...	100
<i>Vytkalov V., Vezhychanyn M.</i> Modern forms of organization of youth leisure at regional level: the experience of Rokytno region	105

***Part IV. CULTURAL AND ARTISTIC PARADIGM OF UKRAINE
IN THE DIVERSITY OF MANIFESTATIONS***

<i>Yatsula T.</i> Training of future teachers for organization of students' Leisure	111
<i>Samokhvalova A., Onishchenko N.</i> Actuality of environmental education in higher education institutions	115
<i>Storonska N.</i> Drohobych the music and pedagogical school in the context of academic today	119
<i>Loban T., Voloshyna L.</i> Methodical aspects of «theory and methodology of teaching jazz-modern dance» course	126
<i>Voloshyna L., Loban T.</i> Adagio as a means of choreographer' executive abilities forming in higher school	132
<i>Lehcka I., Hordieieva O.</i> Ochoreographic collective as a socio-cultural factor for formation and development of individual creative abilities	137

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

АЛЬМАНАХ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «АФІНА» КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА
МУЗЕЄЗНАВСТВА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИПУСК 18

Наукове редагування і коректура – *проф. Виткалов В.Г.*
Упорядкування, верстка та макет – *проф. Виткалов С.В.*
Відповідальний за випуск – *Виткалов В.Г.*

Підписано до друку 24.11.2019. Замовлення № 231/1.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 16.08. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: м. Рівне, вул. С. Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства. Тел. 0(362) 63-42-62

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства. Вип. 19 / За ред. проф. В. Г. Виткалова. Рівне: РДГУ, 2019.
147 с.

*Свідотство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р.
Зареєстрованого Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

ISBN 978-966-8424-77-9

ББК 71.0
УДК 08:168.522

*Віддруковано у відділі
інформаційного та мережевого забезпечення
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12*